

Fattigdom i Danmark

Langvarig fattigdom er et stigende problem blandt indvandrere

Indvandrere og efterkommere er stærkt overrepræsenteret i gruppen af langvarigt fattige. Samtidig er længerevarende fattigdom i stigende grad et problem blandt indvandrere og efterkommere. Andelen af efterkommere, der er i gruppen af længerevarende fattige, var 2,5 gange større i 2007 end i 2001. Tilsvarende er andelen af indvandrere fra mindre udviklede lande i gruppen af langvarigt fattige næsten fordoblet i samme periode.

af chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**
og stud.polit **Gyrithe Rosenlund**

9. marts 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Indvandrere og efterkommere er stærkt overrepræsenteret i gruppen af langvarigt fattige. Mens 0,6 pct. af danskerne er langvarigt fattige, når studerende udelades, så er 5,4 pct. af indvandrere fra mindre udviklede lande langvarigt fattige.
- Andelen af efterkommere, der lever i langvarig fattigdom er steget voldsomt i perioden 2001-2007. Mens der i 2001 var 1,7 pct. af efterkommerne, der var langvarigt fattige, var det i 2007 4,1 pct., når studerende udelades.
- Tilsvarende er længerevarende fattigdom et stigende problem blandt indvandrere fra mindre udviklede lande. I 2001 var under tre pct. af indvandrere fra mindre udviklede lande i gruppen af langvarigt fattige. I 2007 var andelen på 5,4 pct. Omfanget af længerevarende fattigdom er ligeledes vokset blandt danskere, men langt fra lige så kraftigt, som væksten har været blandt indvandrere og efterkommere.

Kontakt

Chefanalytiker
Jonas Schytz Juul
Tlf. 33 55 77 22
Mobil 30 29 11 07
jsj@ae.dk

Presseansvarlig
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Længerevarende fattigdom er et stigende problem blandt indvandrere

Selvom danskere udgør den største andel af gruppen af længerevarende fattige, er indvandrere og efterkommere markant overrepræsenteret i gruppen af længerevarende fattige. Blandt de længerevarende fattige er 28.400 således danskere, hvilket svarer til, at 0,6 pct. af alle danskere er længerevarende fattige, når studerende udelades blandt de fattige.

Blandt indvandrere fra mindre udviklede lande er der 9.200, der lever i længerevarende fattigdom, hvilket svarer til 5,4 pct. af alle indvandrere fra mindre udviklede lande. Indvandrere er altså klart overrepræsenteret i gruppen af længerevarende fattige. Tilsvarende er efterkommere overrepræsenteret i gruppen af længerevarende fattige. De 4.400 efterkommere, der er langvarigt fattige, svarer således til 4,1 pct. af alle efterkommere. Det er vist i tabel 1.

Tabel 1. Herkomst blandt længerevarende fattige, ekskl. studerende, 2007

	Antal	Andel
	1.000 personer	Pct.
Danskere	28,4	0,6
Efterkommere	4,4	4,1
Indvandrere mindre udv. lande	9,2	5,4
Indvandrere mere udv. lande	4,8	3,2
I alt	46,7	0,9

Anm.: Fattige er defineret ud fra medianindkomsten målt ved husstandsækvivaleret disponibel indkomst. Dette er forklaret nærmere i boks 1. Kun personer, der er ramt af fattigdom i mindst tre år i træk, er taget med.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Indvandrere fra mindre udviklede lande og efterkommere bliver mere og mere overrepræsenteret i gruppen af længerevarende fattige. Mens 1,7 pct. af efterkommerne var i gruppen af længerevarende fattige i 2001, var denne andel steget til 4,1 pct. i 2007. Andelen af efterkommere, der er i gruppen af længerevarende fattigdom, er altså 2,5 gange større i 2007 end i 2001.

Tilsvarende er længerevarende fattigdom et stigende problem blandt indvandrere fra mindre udviklede lande. I 2001 var under tre pct. af indvandrere fra mindre udviklede lande i gruppen af langvarigt fattige. I 2007 var andelen på 5,4 pct., hvilket næsten er en fordobling. Omfanget af længerevarende fattigdom er ligeledes vokset blandt danskere, men langt fra lige så kraftigt som væksten har været blandt indvandrere og efterkommere. Det er vist i tabel 2.

Tabel 2. Udvikling i langvarigt fattige, herkomst, 2001-2007

	Andel 2001	Andel 2007	Vækst
			Pct.
Danskere	0,4	0,6	35,2
Efterkommere	1,7	4,1	147,8
Indvandrere mindre udv. lande	2,9	5,4	88,0
Indvandrere mere udv. lande	2,4	3,2	34,1
Alle	0,6	0,9	56,2

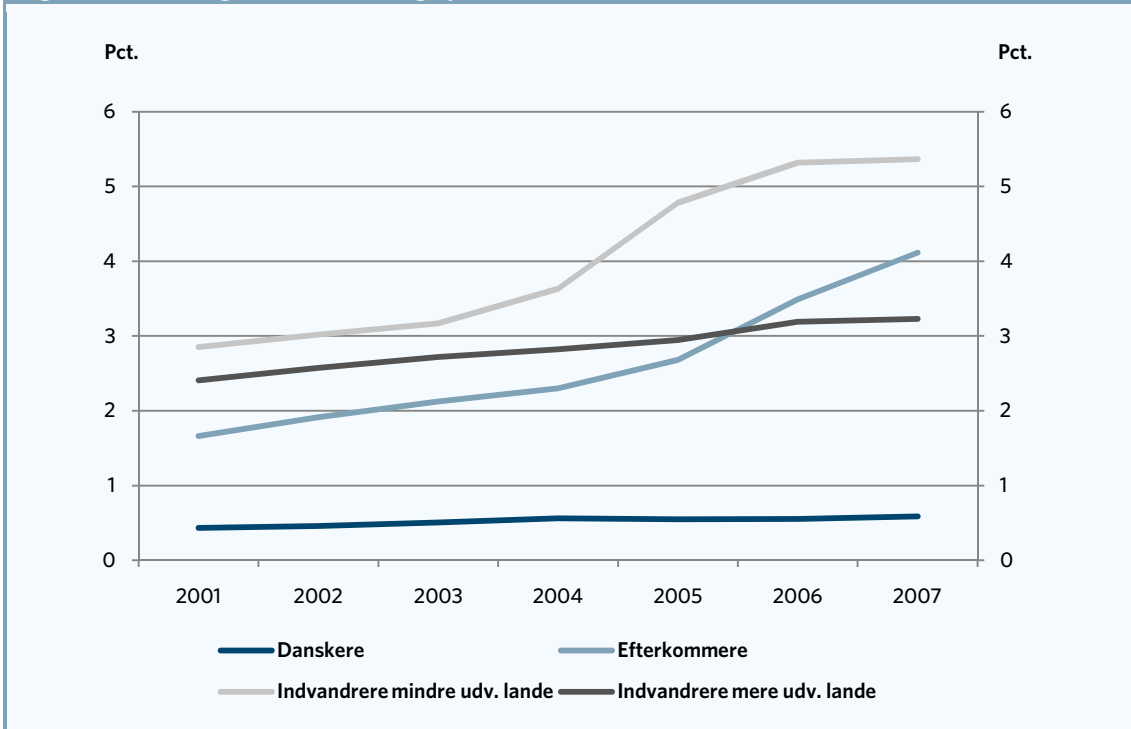
Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Udviklingen med den stigende andel af længerevarende fattige blandt indvandrere og efterkommere er illustreret i figur 1.

Som det tydeligt fremgår, er længerevarende fattigdom et stigende problem blandt indvandrere og efterkommere. Set i forhold til andelen af længerevarende fattige etniske danskere er den langvarige fattigdom blandt indvandrere fra mindre udviklede lande og efterkommere steget markant siden 2001.

Figur 1. Andel længerevarende fattige på herkomst, 2001-2007, ekskl. studerende

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Boks 1. Sådan opgøres fattigdom i analysen

Fattige er defineret som antallet af personer, der har en indkomst, som er mindre end halvdelen af medianindkomsten. Medianindkomsten er den midterste indkomst i indkomstfordelingen. Det vil sige, at der er nøjagtig 50 procent, der har en indkomst, der er højere end medianindkomsten, og nøjagtig 50 procent, der har en indkomst, der er lavere end medianindkomsten. Der benyttes den husstandsækvivalerede disponible indkomst, det vil sige indkomsten efter skat korrigeret for størrelsesfordele i familier med flere familiemedlemmer. Dette er det samme indkomstbegreb, som Finansministeriet benytter i forbindelse med indkomstanalyser. I 2010-priser er fattigdomsgrænsen på 101.157 kr. for en familie bestående af én person. For en familie bestående af to personer er fattigdomsgrænsen på 76.663 kr. pr. person, svarende til 153.326 kr. for hele familien.

For at være langvarig fattig skal man være blandt gruppen af fattige i mindst tre år i træk.

Beregninger er foretaget på Lovmodellens datagrundlag 2007.

Den voksende etniske fattigdom er bekymrende

Som analysen dokumenterer, er indvandrere og efterkommere stærkt overrepræsenteret i gruppen af langvarigt fattige. Den store overrepræsentation af fattige indvandrere og efterkommere skyldes en lang række forhold. Blandt andet er arbejdsmarkedsdeltagelsen blandt indvandrere lavere end niveauet for etniske danskere. Forholdsmæssigt mange indvandrere er derfor afhængige af indkomstoverførsler fra det offentlige.

Lave sociale ydelser rammer fattige indvandrere

Mange af de længerevarende fattige personer har kun begrænsede muligheder for at forbedre deres økonomiske situation gennem job. En af grundene til dette er formentlig, at det kan være svært at finde beskæftigelse som følge af ringe sprogkundskaber og manglende kvalifikationer i forhold til det danske arbejdsmarked.

Dertil kommer, at mange indvandrere har oplevet, at deres økonomiske råderum er blevet begrænset som følge af lavere overførselsindkomster fra det offentlige. Regeringens udvidelse af 300-timers reglen til en 450-timers regel, lavere ydelser på introduktionsydelse og starthjælp og indførelse af kontanthjælpsloft har alle været medvirkende til, at flere indvandrere ender i langvarigt fattigdom. Denne udvikling er stærkt bekymrende blandt andet set i lyset af, at fattigdommen rammer de langvarigt fattiges børn. Dermed er der reel risiko for, at fattigdomsproblemet føres videre til næste generation.

De unge indvandrere skal tilbage på skolebænken

Samtidig er det afgørende, at flere unge indvandrere og efterkommere gennemfører en kompetencegivende uddannelse. Tidligere undersøgelser fra AE har vist, at op mod halvdelen af indvandrerdrengene i Danmark ikke har gennemført en ungdomsuddannelse ti år efter folkeskolen, dvs. når de er 26 år. Et faktum som først og fremmest skyldes, at denne gruppe har et markant frafald på ungdomsuddannelserne.

AE mener, at alle unge bør gives en ret og pligt til 12 års uddannelse, så det laveste uddannelsesniveau i Danmark for fremtiden svarer til det nuværende ungdomsuddannelsesniveau. Obligatorisk ungdomsuddannelse vil forpligte de unge, men samtidig forpligte samfundet til at have et seriøst og ordentligt uddannelsesstilbud til alle. Det vil kræve nye og anderledes uddannelsesstilbud til de mest skoletrætte. Uddannelsesstilbud som indeholder et betydeligt praktisk element frem for teori på en skolebænk. Men den udfordring både kan og skal løses.

Danmarks succes med en høj velstand og lav ulighed skyldes især vores uddannelsesniveau og sociale sikkerhedsnet. Mens et ordentligt socialt sikkerhedsnet på den korte bane kan være med til at bremse den stigende fattigdom, er uddannelse til alle en vigtig del af den langsigtede løsning, der kan modgå det voksende problem med etnisk betingede længerevarende fattigdom. Det er altafgørende, at denne udvikling brydes, så der ikke skabes en ny social underklasse baseret på etnisk tilhørsforhold i Danmark.